

MINDSZENTI LAP

Egyes szám 10 fillér
Félévre 3 K * Egy évre 6 K

Megjelen
minden vasárnap

A kisgazda boldogulása.

- Hazánkban kerekszámban 1 millió hold urbéres legelő van. Ez az 1 millió hold valamennyi — alig van kivétel — a Csáky szalmája. Kincseket érő közvagyon, amelyre senkisésem gondol.

A községi bírónak eskü szerint éber szemekkel kell őrizni a közvagyon; ámde százados közönyből és tudatlanságból elnézzük, hogy ez a közvagyon csupán a jó Isten oltalmára legyen bízva.

A legelő fűvét a szél veti; vakondok, mezei pocok és egér szántogatja, szél boronálja. S ugyancsak a szél vet bele burjánt, kutyatejet, lósóskát, szerbiántüsköt. Az emberek pedig közös utnak nézik, kocsikkal, szekerekkel keresztül-kasul átvágják, disznókkal feltúrattják, kora tavasszal ráhajtják a marhát, mely széles körmeivel elkopárosítja.

1898-ban a törvényhozás egy áldott törvénnyel felhatalmazta a földmivvelésügyi minisztert, hogy a póttadóval szörnyen sújtott községeket támogassa abban, hogy elhanyagolt közlegelőiket feljavítsák.

A háromszendős törvényt eddig 519 község vette igénybe. De még vagy 10,000 község nem ébrededik. A mi vármegyénkben meg éppen kevesen.

Az 519 községben elvégzett legelőjavítás 870,000 koronát emésztett fel tehát mintegy 3—4 korona kell egy hold legelő feljavítására.

A szegény községeknek azonban a földmivvelésügyi miniszter ad segítséget fűmagra, boronák, ekék vételére, kutak ásására, felszerek, enyhelyek építésére. Nem ad azonban segítséget napszámosmunkákra, amelyek a legelőjavításnál szükségesek, mert igen helyes az az álláspontja, hogy amelyik községnek lakói átlátják a legelőjavítás nagy hasznát, ott csak hálásak lesznek a községi bírónak, ha kirendeli őket községi munkára és maguk is egy darabját megjavítják, fűvel gazdagítják a legelőt, melyen majd a jószáguk legelni fog.

Aminthogy nem is sajnálták a munkát abban az 519 falu-

ban, melynek bírója előjárósága felrázta a lakosokat, hogy tenni kell.

Ahol a községi közlegelő kopár, ott a szántóföld is vékonyan terem. Ma minden valamirevaló gazda tudja, hogyha trágyát nem hintünk a földünkre, valamirevaló termést nem várhatunk.

De miből trágyázzuk földünket, ha jószágot nem tarthatunk? Jászolból tartjuk állandóan? Drága dolog az, meg nem is jó dolog!

Nincs előbbrevaló dolog ezek szerint, bíró urak, mint a községi legelőt rendbe hozni. De hát hogyan kell azt? Ezt a faluban senkisésem tudja. Tudja a földmivvelésügyi miniszter szakértője. Ezt kell kérni a földmivvelésügyi miniszter urtól. A szakértő ingyen jön. Megmondja mit kell tenni, hogyan kell eljárni. Ne felejtse az előjáróság, áldani fogják érte.

De hát ahol közlegelő éppen senkiséggel nincs? Ott az a teendő, hogy ha a község határával mesgyésen közlegelőnek alkalmas föld illő áron van eladó, nem kell késlekedni: Meglehet venni a legelőt még az esetben is, ha a községnek egy árva garasa sincs rá, mert a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége, ez a törvény szerint nem haszonra alakult bank a vételári teljes összeget kölcsön adja minden oly esetben, mikor állami segítséggel valamely község legelőt vesz.

Rövidesen 80 község így vásárolt közlegelőt. Nagyon örülnénk, ha cikkünk felrázná a vármegye községeit és dologra indulnának. Mindszent község ugyan kivételt képez, mert nálunk gondoskodás történt a közlegelő karbantartására, s nálunk e tekintetben nem is lehet panasz.

Még csak annyit, hogy amely községben jó közlegelő van, ott a lakosság ráadja magát a szarvasmarha tenyésztésre, a

mely röviden szemmel láthatólag befolyással van minden községi dologra.

A lakosok nem élnek szűkös napokat. Jobban táplálkoznak, a föld többet terem. A gazdálkodás egészségesebb irányba esik, mert az állattartó kénytelen több takarmánynövényt és kapást termelni.

Vak, aki mindezt be nem látja.

Lehetetlennek tartjuk, hogyha megindulnak ebben a közdologban a falunak minden rangú és rendű lakosa ne tartson vele. Fakadjon az áldás virága minden lépése nyomán, melyet községe lakóinak jóvoltáért az előjáróság tesz.

Népünnepély.

Szurdán, Szent-István napján szép idő mellett tartatott meg a tófenéken, a mindszenti egyesületek és körök által rendezett, a megjelent szép közönséget minden tekintetben kielőgítő népünnepély.

Mindenki jól érezte magát, mert az ezernél több résztvevő, léptenyomon ismerősökkel, vidám arccal találkozott. Jelen volt a társadalom minden osztálya, azonkívül Hm-Vásárhely, Szentes, Szegvár, Sövényháza és Tömörkényről is számosan, szóval a környék szórakozni vágyó közönsége ez ünnepélyen volt.

Már délután 1 órakor ostromolták a pénztárakat jegyekért; 2 órakor a pénztár nyitásánál ugyancsak izzadtak a pénztárosok.

Az ünnepély 3 óra után, amikor Szilárdy István szolgabíró, az ünnepélyt rendező bizottság elnöke megjelent, kürtszó jelzése mellett nyitott meg, mire a közönség a mutatványos pódium kordonához vonult.

Első pont a kiflievés volt. Hederka Kálmán 1-ső, Pigniczki Károly 2-ik, Ács Károly jövődöbeli hentesinas 3-ik díjjal lettek a verseny győztesei.

A lepényezés győztese Seres István kőművesinas lett, ki nem kimélve versenytársai ábrázatát s a lepényen levő lekvárt, a lepény közepén levő korona boldog tulajdonosa lett.

A Koronavadászat nyertese Barina Ferenc cipészinas, kinek lekváros arca a lisztfelhőtől ugyan csak megfehéredett.

A kakasfogásban Kockás János, a nevetésben Matkovic Pál, a sírásban Kirshner József lett a győztes, míg a kolbászévésben Bozó Gyula, a tollpárbaiban Varga János és Hederka Kálmán, a szalagevésben Pigniczki Károly, a cipőhuzásban Bozó Gy., a kötélhuzásban a törpe csapat, zsákbaftatásnál Korom Ernő, a hordóugrásban Konc Lajkó, dnyevésben pedig Seres István, Kardos István és Hedera Kálmán tüntették ki magukat. Igen természetes, hogy nemcsak az itt felsorolt elsők kaptak kitüntetések, hanem minden számnál a második és harmadik is.

A 15 méteres póznára nagy küzdelem után egy kovácsinas jutott fel, ki fent a magasban egy 10 koronás tajtékpipát, 5 zsebkendőt és egy üveg tokaji aszút zsákmányolt.

Programon kívül versenyeztek a mindszenti és vásárhelyi footballisták. A verseny — állítólag egy kis hadicsel — a vásárhelyiek javára dőlt el.

A kerékpárversenyben Gál Mihály győzött. Végül be lett mutatva Ádám és Éva a paradicsomban. A látványosság mindenkit meglepett, mert mindent meg lehetett látni: Ádámot, Évát és a gyönyörű paradicsomot. Nem hiányzott még az a bizonyos fügefalevél sem.

Este két sátorban táncmulatság volt, közben pedig közel egy óra hosszú fényes tűzijáték.

A vigasságon zárattott le a szépségverseny. Hogy sok szép leány van községünkben, bizonyítja az az eladott 1599 szavazólap, melyből Páncél Macuka, Zánthó Veronka, Hoics Irénke, Elekes Gizike, Gyenes Margitka, Falábu Bözsike, Veres Irénke, Megyeri Erzsike, Kálló Erzsike és Gizike igen szép számmal kaptak. A legtöbb szavazat azonban Páncél Macuskának jutott, de nem sokkal kapott kevesebbet Zánthó Veronka sem.

A fentiekből könnyen megállapítható, hogy az ünnepélyen részt nem vevők csak sajnálkozhatnak elmaradásukon.

Bevétel 854 K 27 f volt. Végleges elszámolás ugyan még nem ejtett meg, de bizonyos, hogy a befektetett tőke meghozza a kamatot, s engesztelődnek, kik egyik-másik kör vagyonát féltették.

A bolgárkertészet meghonosítása.

A teljesen vagyontalan néposztály megélhetése kezd nehezebbé válni. Az ugynevezett kubikmunkák, melyek még pár évtizeddel ezelőtt száz meg száz családnak biztosítottak tisztességes megélhetést, jóformán egészen megszűntek és a gazdálkodás, a mezei munka is folyton kevesebb-kevesebb napszámos erőt igényel, mivel elszaporodtak és megsokasodtak a gépek, melyek mai napság

Sziléziai dió-koksz

a mindszenti vasutalmánál kimérve és átadva métermázsánként

4 korona 80 fillér

Felaprózott tüzifa

kiváló jó minőségben, házhoz szállítva métermázsánként

2 korona 80 fillér

Nagy darabos porosz cséplőszén

métermázsánként

4 korona

Kardos vásártéri gőzmalma és fakeskedése, Mindszent.

már még a kisebb gazdaságokból sem hiányoznak.

A megélhetés nehézsége tehát nyomasztó és súlyos teherként nehezedik a legszegényebb néposztálynak, a földmivelő munkáságnak vállaira és ezt itt, az Alföldön, még elviselhetetlenebbé teszi azon körülmény, hogy a munkásság zömének még csak saját háza sincsen, tűzrevalóval sem rendelkezik, sőt legelő hiánya miatt jószágot sem tarthat, mint a hegyvidéki vagyontalan nép, melynek meg van a maga kis viskója, az ingyen tűzrevalója és az egy-két darab jószágja, melyeket mindig értékesíthet.

Súlyosbíja nehéz helyzetét még az is, hogy a tulnyomó rész semmiféle háziipart nem folytat, mert nem ért hozzá, részint pedig azért, mert ehhez sem rendelkezik a szükséges anyagokkal.

Csak természetes tehát ilyen körülmények között, ha a munkásság elégtelen, zugolódó, panaszoktól hangos és minden alaposabb megfontolás nélkül felül azoknak a hazug és káprázatos ígéreteknek, melyektől sorsa javulását várja, de a melyek a legtöbb esetben nem egyebek, mint szemfényvesztő félrevezetések, melyeknek révén ügyes szédelgők felhasználják a munkásság hiszékenységet a saját maguk céljaira.

Mivel pedig a nélkülöző és igen gyakori esetben munkahiányban szenvedő szegény földművelő nép képtelen szomorú helyzetén önmagától segíteni, csakugyan elérkezett ideje annak, hogy az állam és a törvényhatóságok siessenek a segélyére. Ezt a segélyt azonban nem úgy értjük, hogy koldus alamizsnát nyújtsanak a részére, hanem akként, hogy munkát és keresetet biztosítsanak számára, hogy támogatást, módot és alkalmat adjanak ahhoz, hogy magát és családját becsületes dologgal eltarthassa.

Mivel pedig az Alföldön, különösen nálunk nincsen kifejlődve az ipar, ahol a földművelésből kiszorult nagyszámú munkásság foglalkozást és keresetet találhatna, a legcélravezetőbb mód lenne a munkások egzisztenciájának a biztosítására az úgynevezett bolgárkertészet megteremtése és meghonosítása, melyhez minden kelléssel rendelkezünk, amely eredeti foglalkozásától nem vonja el a népet, hanem munkát ad a családok mindenik tagjának és a mi a legfőbb: tisztességes és becsületes megélhetést biztosít.

Hogy a kertészet milyen jövedelmező foglalkozási ág, annak bizonyítékául csak a Budapest körül fekvő falvaknak, továbbá Kecskemét és Nagykőrös városoknak példáira hivatkozunk, melyeknek lakossága és pedig tulnyomó részben a szegényebb osztályhoz tartozó lakosság milliókat vesz be évenként gyümölcsből, salátá, burgonya, ugorka és más

kertiveteményekből melyeknek termelése képezi legfőbb kereseti forrását.

Hát ezt a nagyban és kiterjedt mértékben üzött kertészetet kellene meghonosítani nálunk is állami és törvényhatósági támogatással.

Először is szükséges volna kitanítani a népet okszerű és jövedelmet nyújtó kertgazdaságra, azután pedig módot kellene nyújtani ahhoz, hogy a község körül fekvő területen — hová az ártézikutaknak fölösleges, most a levezető csatornáknak poshadó vizét elvezetni lehetne — olcsó bérletekhez jusson, köteleztetvén arra, hogy azon csak kertgazdaságot folytasson. A többi aztán megjönne magától.

Hálás elismerésre és minden köszönetre igényt tarthatna az, aki ennek a fontos kérdésnek a munkálását és megoldását kezébe venné, mert sok nyomorral küzdő család arcáról törölné le a gond sötét barázdáit.

Falusi mozikép.

— Beteges strófák. —

Falun lakni gyönyör,
De csak ép hogy nyáron,
Akkor is hat hétig,
Tovább semmi áron.
Ha beköszönt az ősz,
Kedvesebb a város,
Nem is olyan üres,
Nem is olyan sáros.

Dehát nem is arról
Akarok beszélni.
Csak azokról, kiknek
Falun muszáj élni.
Kik ha vétkeztek is,
Üdvözülnek nyomban,
Mert hisz itt éltek
A purgatóriumban!

Városban az ember
Ugy él, ahogy szeret,
Nem törődnek véle:
Akárhova mehet.
Nem kérdik: ki apja,
Ki fia, ki lánya,
Hol mulatott tegnap?
Mit ebédelt máma?

Falun? Ha megmoccan,
Száz szem is kíséri.
Minden cselekvését
Száz bíró is méri.
Minden szava nagyon
Sokat nyom a latban.
Ellenőrzik, látják
Minden pillanatban.

Aztán jaj szegénynek,
Ha teszem azt épen
A Kati néninek,
Nem köszönne szépen.
Vagy jól érzi magát
Y házában,
Holnap már kikezdi
X a kávéházban.

Kezdődik az apró
Tűszúrások sora
Legkisebb vétked is
Nem felejtik soha!
Végig gázolnak az
Ipadon, napadon,
Kicsérzik a bőrd
A jó pletykapadon.

Más, ha fel tudsz kapni
Az ugorkafára!...
Ilyenkor dicsérnek
Füled hallatára.

Zászlóhordozóid
Kedvedet keresik,
Farkukat csóválva,
Gondolatod lesik.

Félnek tőled? Tehát
Nagy a becsületed.
Folyvást ünnepelnek,
Ha nem is szereted.
Mig segíthetsz, ártatsz,
A kezéd csókolják
Hajbókolnak és a
Szekeredet tolják.

Nyeregben ülsz? Ha kell,
Tisztára is nyálnak.
Tűzbe mennek érted,
„Akár meg is hálnak“.
De jaj! Ha kiszalad
A csikó alólad
Holnap leszedik a
Szentelt vizet rólad.

Ha kikezsd a balsors,
Bukott hindú-isten,
Nincs ki vigasztaljon,
Nincs, aki segítsen.
Legvadabb hiveid
Hagynak a faképnél
S összeverődnek
Egy másik bálványképnél.

Ne búsulj! Ha fordul
A sorsod kereke!
Ismét visszatér majd
Hiveid serege
Osztokodni véled.
Akármit csinálhatsz,
Csak arra ügyelj, hogy
Ne üsd meg bokádat!

Dörgencs.

Mikor adómentes a saját termésű bor?

Szőlősgazdáinkra nézve igen fontos határozatot hozott nemrég a közigazgatási bíróság. Nagyon sokszor megtörténik, hogy bortermelők, akik bortermésüket nagyban (56 literen felüli mennyiségben) eladni nem tudják, vagy kis mértékben való értékesítést különféle okokból előnyösebbnek tartják, saját termésű boraiknak kis mértékben való eladására kérnek engedélyt a kir. pénzügyigazgatóságoktól.

Ezeknek az engedélyeknek a megnyerése nem ütközött eddig akadályba. Megadták az engedélyt mindenkinek, aki kérte. A korlátlan kimérők (korcsmárosok, vendéglősök) érdekeit ugyan meglehetősen sértették ezek az engedélyek, de a kincstár érdekeit annál kevésbé.

A korlátlan italmérők italmérési illetékén és kereseti adóján felül igen csinos összeget kapott a kincstár a saját termésű boraiknak kis mértékben eladásával foglalkozó szőlősgazdák italmérési illetéke és kereseti adója címén is.

Az utóbbi bevételtől ezután elesik a kincstár. A közigazgatási bíróság ugyanis kimondotta, hogy a szőlőbirtokos, ha szőlője termését eladja, csak a földadóval már megrovott jövedelmét váltja pénzre és az ekként pénzzé tett, már megadóztatott jövedelme után külön kereseti adót fizetni nem tartozik, különben ugyanazon adó alányánál, ugyanazon jövedelemnek kétszeres megadóztatása állana be. Az a körülmény, hogy a szőlősgazda bortermését nem nagyban, hanem kicsinyben árusítja el és hogy az ehhez fennálló törvényeink értelmében pénzügyi hatósági engedély szükséges, a kereseti adókötelezettséget nem állapíthatja meg.

A szőlőbirtokos borát akár nagyban, akár kicsiben adja el, szőlőbirtokának hozadékát értékei a kicsinyben való eladást nem minősíthető a földadónál tekintetbe nem vett személyes keresetnek.

HIREK

— **A Mindszenti Takarékpénztár vezetősége az örgróf urnánál.** Örgróf urunk, Pallavicini Sándor ő kegyelmessége, aki elismerten a monarchia első közigazdái között foglal helyet, egy nemes tetteivel, amelyről e néhány sorban számolunk be, fényes jelét adta ismét annak, hogy mily meleg érdeklődéssel van Mindszent községe s ennek polgársága iránt. Köztudomásu az, hogy a Mindszenti Takarékpénztár Vig Dániel bukása folytán mily súlyos válságba jutott. A válság nemcsak egyesek vagyoni tönkrejutását jelentette volna hanem egyszerűen Mindszent községe polgárságának hitele leromlását, csökkenését is. A válság azonban szerencsés rendezést nyert. A Mindszenti Takarékpénztár vezetősége e hó 22-én küldöttségileg megjelent a kegyelmes urnánál, hogy segítségét kérje. Kegyelmes urunk, értesülvén takarékpénztárunk nehéz helyzetéről, a vezetőség első kérésére azonnal jelentékeny pénzáradékot juttatott a takarékpénztár anyagi helyzetének javítására, de egyben nagyobb pénzbefutást is utalványoztatott a takarékpénztár számára, amivel nemcsak anyagilag, hanem erkölcsileg is megmenteni kegyeskedett igazán jobb sorsra érdemes és ezek után immár remélhetőleg a válságból teljesen kikerült és a jobb jövő elé néző takarékpénztárunkat. Ugy egyesek, mint egész Mindszent polgársága a hálás köszönet őszinte érzelmeit tolmácsolhatja kegyelmes urunk e nemes lelkületű cselekedeteért.

— **Személyi hír.** Szalay József m. kir. járási állatorvos megérkezett községünkbe s hivatalát elfoglalta.

— **A pusztaszeri ünnepély.** A pusztaszeri Árpád-egyesület az idén szeptember 7-én rendezi az Árpád-émlékünnepélyt a szeri pusztán levő szobornál. Ez az ünnepély annyiban lesz érdekesebb az előző évek ünnepélyeinél, mert a közművelődési szövetség országos agitációt fejt ki Budapesten, hogy szeptember hó 7-én az ország valamennyi ifjúsági egyesülete képviseltesse magát a szeri pusztán. Az Árpád-egyesület nevében Fráter Zoltán dr., Fulkusházy Béla és Terescsényi Gyula a múlt vasárnap Pusztaszeren voltak, hogy az ünnepély iránti előkészületeket megtegyék.

— **Postai bélyegzők olvashatatlansága.** Egyik kereskedelmi és iparkamara felterjesztéssel fordult a kereskedelmi miniszterhez, melyben rámutatott a postai bélyegző lenyomatok nagy jelentőségére, különösen a peressé váló ügyekben, amikor nagy fon-

tossága van annak, hogy hol és mikor adatott fel a pörben szereplő üzleti levél. A miniszter méltányolva a kamara okfejtését, intézkedett az iránt, hogy a postahivatalok a feladott és érkezett leveleket szigorú eljárás, sőt érzékeny bírság terhe mellett olvasható lenyomatokkal lássák el.

— **Nem kap hitelt a betegsegélyző.** A kiskunfélegyházi gyógyszerészeknél annyira fölszaporodott a kecskeméti munkásbetegsegélyzőpénztár tartozása, hogy a gyógyszerészek testülete kimondta, hogy mindaddig nem adnak a pénztárnak újabb hitelt, míg az adósságot nem rendezik. A pénztár erre azzal felelt, hogy kifizeti ugyan az újabb receptek árát, ha 20 százalékkal nagyobb engedményeket adnak a gyógyszerészek, amit a gyógyszerészek nem fogadtak el, mire a pénztár körülbelül 9000 tag gyógyszerészükségletét naponta Kecskemétről szállítatja, ami tizenkét órai késedelemmel jár. A tagok többször panaszt tettek e rendszer ellen, mert sürgős esetekben teljesen lehetetlen a tizenkét órai várakozás. Azonban a pénztár, mert Kecskeméten hitelbe kapja a gyógyszert, nem törődve a tagok érdekeivel, továbbra is Kecskeméten szerzi be gyógyszerészükségletét.

— **Pusztuló szőlő.** A szőlősgazdák szomorú lemondással nézik szőlőtermésük pusztulását. A termés nagy részét a fürt peronospora tönkre tette. De baj van a megmaradt résszel is, mert az eddigi rossz időjárás következtében nem tudott fejlődni.

— **A só drágulása.** A só, mint házi cikk nélkülözhetetlen s éppen azért súlyos jelenségnek kell tartanunk a só árának ismételt föl-emelését. Rövid időn belül ez már harmadik áremelés. Látszatra ugyan csekélység, mert mindössze vagononként 18 K az áremelés s így abból egy métermázsára csak 18 fillér s egy kilóra egyötöd fillér esik csupán. De ez a csekélység is súlyosan érinti a legszegényebb néposztályt. A só egyedűrsága különben is a legigazságtalanabb egyedűrságok egyike, mert utját vágja a tisztességes versenyben rejő és azzal mintegy természetesen vele járó árcsökkenésnek. És ha már az állam monopóliumcikknek minősíti a sót, mindenestre helyén való volna, ha az árát nem emelné, hanem ahelyett más, kevésbé elsőrendű életrendi cikknek monopolizálásával pótolná bevételeit.

— **Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület németországi tanulmányútja.** Néhány évvel ezelőtt az OMGE tanulmányutat Németországba, melyen legjobb gazdáink vettek részt. Egyeseket különösen a németországi műtrágyázási kérdések érdekelték, s meglepetve tapasztalták, hogy oda-künt egy kat. hold nagyságu területen 3—4 mm. szuperfoszfátot használnak, holott hazánkban még fél ennyit sem. Ezen tapasztalatok alapján kísérlete meg Medveczky

Károly Bács-Bodrog megye, jankamajori nagybérlő dupla adag szuperfoszfátot használni, mert az ezigdig kat. holdanként alkalmazott 160 kg szuperfoszfát csak 161 kg buzaterméstöbbletet eredményezett, a mely többlettermeléssel Medveczky nem volt megelegedve s így 1910 óta 3 mm szuperfoszfátot használ kat. holdanként a mely mennyiség 533 kg terméstöbbletet eredményezett két évi átlagban, idei termése pedig 15—16 métermázsás. Nem számítva most már sem a szalmaterméstöbblet sem az utóhatás értékét 82 koronát tesz ki kat. holdanként a tiszta haszon a műtrágyázás javára. Medveczky szerint nincs talaj a mely a szuperfoszfátot meg ne hálálná ha elegendő nagy mennyiséget juttatunk abból a talajba.

— **Szabadságon.** Dr. Bárdos Jenő szegvári községi orvos három heti szabadságra ment. Állását szeptember 7-én foglalja el újból.

— **Öngyilkos ifju.** E hó 18-án Magyar János szegvári 18 éves fiatalember — mint tudósítónk írja — házuk padlásán felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen.

— **Vesztett kutya.** Csütörtökön reggel Bozó Ignác kutyája megveszett. Gazdája szerencsére rögtön észre vette a veszedelmét s az állatot lebunkózta. Miután Hajnal községi állatorvos, aki felboncolta a kutyát, megállapította, hogy az eb tényleg vesztett volt, a hatóság 40 napra terjedő ebzárlatot rendelt el s ezen idő keretén belül kutyák és macskák fogva, illetőleg megkötve tartandók. Aki vét e tilalom ellen, szigorú bírságot vetnek ki rá.

— **Leégett takarmány.** Hétfőn délután Korom Ferenc mindszenti tanyai lakos portáján tűz támadt s összes takarmánykészlete hamuvá égett. Valószínű, hogy a gyermekek játék közben gyújtották föl a szalmakazalokat.

— **Az iparfejlesztési törvény revíziója.** Az új gyárak, továbbá a házi és kisipar állami támogatásáról rendelkező törvény 1915. végéig érvényes. A kereskedelmi minisztérium ennél fogva hozzáfogott a törvény revíziójának előkészítéséhez és felszólította többek között az Országos Iparegyesületet is tapasztalatainak és óhajításainak közlésére. Az iparegyesület a gyáripari szakosztály elé viszi a kérdést és a lehető legselesebb körben fogja tanulmány tárgyává tenni az állami segélyezés mai rendszerének revízióját.

— **Védekezés az árvíz ellen.** Solya Gyula Csongrád község főjegyzője mozgalmat indított, hogy a csongrádi erzsébeti szőlőktől a Tisza mellett Alpárig, illetőleg az ujkécske-kecskeméti ármentesítő társulat végpontjáig elhuzódó mintegy tízezer holdnyi vízjárt terület egy 13—14 kilométer hosszú védgát kiépítése által mentesíttessék az árviztől. A mozgalom megindítására indokul az szolgált, hogy a csongrádi határban fekvő nagy kiterjedésű bukrosi pusztát a rendkívüli áradások folytán már két évben sem lehetett használni s ennek folytán a gazdaközönség jószágállományát a takarmányhiány miatt nyagymérvben csökkenteni volt kénytelen. A mentesítés és a belvi-

zek szabályozása számítás szerint körülbelül egy millió koronába kerülne.

— **Emelkedik a bor ára.** A rossz terméskilátások miatt, már most megkezdődött az alku az idei borra. A remélhető termést talán a nagyobb kereslet mellett jól lehet értékesíteni. Az ó-bornak az ára is egyre emelkedik, mert már mindenfelé kevés a készlet.

— **Lőpor, mint orvosság.** Kevesen tudják, hogy egyes országok népfajai a lőport orvosság gyanánt is használják. Így főleg a szlávok körében vérelállítási céljaira szolgál, ahol a lőpor szívósságánál fogva jó szolgálatokat tesz. Mérgek csipések és harapások ellen a lőport úgy használják, hogy a sebre hintik a lőport, majd meggyújtják; ezáltal kiégetik a harapás helyét. Orvosi körökben is használatos a lőpor. De legtöbb esetben mint javasszer van a lőpor használatban. Szászországban a lőport tojássárgájából álló keverékkel együtt varázsszavak kíséretében töréseknél használják; Konstantinápolyban napos dolog, hogy a lőport zsírral keverik és fejfájás ellen kerül alkalmazásba a keverék. Lőport mézzel együtt Grácban hülés ellen használnak. Olajjal keverve a horvátok isszák, vízzel pedig a rutének használják torokfájás ellen. Nyugat-Németországban görcsök ellen használatos a lőpor. Fogfájás ellen Oroszországban.

— **Beiratások az iskolákba.** A jövő 1913—1914. tanévi beiratások úgy a bel- mint a külterületi mindennapi és ismételő iskolákban szeptember hó 1. és 2-án fognak eszközöltetni. A „Veni Sankte” szeptember hó 15-én lesz s a rendes tanítások szeptember hó 16-án veszik kezdetüket. Azon tanulók szülői, akik tanköteles gyermeiket bármely okból tanév közben az iskolába járás kötelezettsége alul felmentetni, avagy ismételő-iskolába átutaltatni kívánják, kérésüket és annak indokait a beiratás alkalmával tartoznak előterjeszteni, mert tanév közben ily kérelemnek a gondnokság csak rendkívüli s különösen méltánylást érdemlő esetekben fog helyt adni. E hirrel kapcsolatban említjük meg, hogy az iparostanoncok beiratása szeptember hó 15-én fognak eszközöltetni, a tanítás pedig szept. 18-án veszi kezdetét.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL.

Horváth Antal grafikai műintézete, Mindszent.
Telefonszám: 9.

A kis fekete manó.

A kis fekete emberke egy fatörzsön ült, amely a hideg zöld vízből kiemelkedett. Nagyon szomorú színben volt.

— Nem szeretem ha egy Fehér Ausztráliáról így beszélnek — mondta. A vörös vízi lilium lassan kinyitotta kelyhét és szirmai mögül egy rózsás tündércandikált elő.

— Sohase hallgass a pletykára! — szölt és levelei újra összecukodtak. A jégmadár szárnya alá hajtotta csőrét és gondolkodott.

— Mégis jó színes madárnak lenni — mondotta. — Azt hiszem, csak a varjak busulhatnak, a sirály már-elég fehér ahhoz, hogy megvédje érdekeit...

— Sohase jöttem volna közétek, ha tudtam volna, hogy ilyen radikálisak vagytok — szölt a fekete emberke.

A piros vízi lilium újra kinyitotta szirmát s egy tündéri orrocska bujt elő.

— Milyen időnk lesz a tengerparton Mr. Jégmadár? — kérdezte, hogy végetvessen a vitának.

— Hideg, hideg, fiatal hölgyem. Nem tudod, hogy ott mindig hideg van, ahol a jégmadár fészkel?

— Sohase láttam még tengert, — szölt a rózsaszín tündér szomorúan. — Ez a kanyarulat elzárja előlem a kilátást.

A fekete kis manó kidülesztette a mellét.

— Az ocean az enyém! — kiáltotta. Egy sóhajítás és...

Ebben a pillanatban elvesztette egyensúlyát és a vízbe esett.

A jégmadár tovarepült.

— Ez az ember untat, — mondta. A lilium azonban lehajolt, a fekete emberke felé nyújtotta erős gyökereit és újra fölsegítette a fatörzsre.

Ez féltékenynyé tette a vizki-gyót. Gonosz volt s szerete a liliumot.

— Majd lehűtöm egy kicsit a vért, — szölt magában és a fatörzs felé kuszott, amelyen a fekete manó didergett.

— Remélem, nem fog meghűlni ettől a kis balesettől, — sziszegte kedveskedően.

— Brrr! Köszönöm szépen, — felelte a reszkető manó.

— Megengedi, hogy a partra segítsen, hogy átöltözzék? — folytatta a kigyó alattomosan.

A lilium idegesen rebbentette meg szirmait, azonban a kis fekete manó nem vette észre.

— Csak üljön a hátamra — szölt a kigyó hízkelve. A közepére, ahol a tudóm van és én a legnagyobb készséggel átviszem. Láttam, hogy ma reggel egy vizipatkányon lovagolt. Az nagyon döcögős! Az én kocsim sima és kellemes...

A kis manó hálásan fogadta el a fölajánlott szolgálatot. Örült, hogy vizatérhet a száraz padra, felveheti zöld ruháját és új, piros sapkáját. A jelenlegi kosztümjében szégyelte magát a lilium előtt.

A reszkető lilium kelyhéből halk sóhaj szállt az ég felé. Asszonyi ösztöne félt a kigyótól. A sólyom meghallotta sóhaját. Neki, mint a nagy bűnösöknek, meg volt a maga jó tulajdonsága. Szerette az egyenes utat. Ha lecsapott, nyil-egyenesen tette. Különben is a kigyót nem barátnak tekintette, hanem ellenségnek.

Amikor a kis manó selyemharisnyás lábát keresztül vetette a kigyó sikos hátán és a kigyó szeme a győzelem mámorától már előre csillogott: a felhőtlen égből egyszerre egy rozsdás tolltömeg és vijjogó csőr csapott le a zöld, hideg víz felszínére.

Azután, gyorsan, mint egy dárd, újra felröppent, azonban ragadozó karma már nem volt üres. Valami vergődött, ficáncolt sziszegett benne...

És a folyó zöld hullámaiba egy vércsepp hullott alá...

A lilium azonban már nem látta ezt, mert virágkarját a kis manó nyaka köré fonta. Sem a kis manó nem látta, mert heves forrósággal tapadt a lilium ajkára...

Körülöttük pedig csönd és béke honolt — aranyos napsugár és a virágzó bokrok édes illata...

— **Hatezer koronás pályadíj.** Összesen hatezer koronát tesznek ki azok a pályadíjak, melyeket Az Érdekes Ujság, ez az oly gyorsan elterjedt és népszerűvé vált képes hetilap, irodalmi, művészeti és szociális pályakérdésekre kitűzött. A pályadíjak között szerepel egy meleg szociális gondolat formájában egy 2000 koronás díj is, melyet a lap közönségének ítélete alapján a legszebb magyar árvaleány fog hozományul kapni. Az Érdekes Ujság ugyanis mélynyomású borítékain, melyeket a közönség annyira megkedvelt, le fogja közölni a pályázó szép árvaleányok arcképeit, (persze nevek nélkül, mert Az Érdekes Ujság olcsó szencziókra nem pályázik) s nyertes az az árvaleány lesz, akire 1914. február 1-éig a legtöbb szavazat esik.

A „MINDSZENTI LAP“ telefonszáma : 9.

Tisztán és világosan úgy kérje és fogadja el, ha szappant vesz, hogy

KOLOZSVÁRI (HEINRICH-féle)

- Glycerin szappan
- Tojás „
- Mandula „
- Márvány „

A kolozsvári gyógyszappan-gyár azért lett **világhírű**, mert a legdrágább és teljesen **ártalmatlan anyagból** készíti szappanait. ✱

Tanuló felvétetik
Büchler Gábornál.

AZ EST

a legjobb magyar napilap.

Hirei frissek és igazak!

Közgazdasági rovata a gazdasági élet minden mozzanatáról számol ad, sportrovata a sport minden ágának eseményeiről híven beszámol.

A bel- és külföld napi eseményeit

a legmegbízhatóbb tudósítók távirati és telefonjelentései alapján leghamarabb közli.

AZ EST

megjelenik a fővárosban déli 1-kor és szétküldetik az egész országba.

Ára 6 fillér.

Dr. Láncki Simon

ügyvédi irodáját

Szentesen, III. ker., Petőfi-utca 5. szám alatt megnyitotta.

Művészi képeskártyák

csupa sláger ujdonságok! Legnagyobb választékban kaphatók

Horváth Antal

papírárusnál Mindszent.

Divatos levélpapírok nagy raktára

Eladó szőlő

az új vásártér mellett.

Kitűnő oltványtőkék, a legjobb bor- és csemege-szőlőfajokkal és gyümölcsfakkal beállítva.

Bővebb felvilágosítást nyújt a tulajdonos: **Gémes Lajos**, Vásártér 228. házszám alatt.

Ugyanott kiadó egy üzlethelyiség is lakással vagy anélkül.

Vizmentec ponyva

lehetőleg nagy alaku, megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó vendéglő és ház

Mindszenten, a főútcán levő nagy-vendéglőmet összes berendezéssel, házzal együtt — más vállalat miatt — örökáron eladom, esetleg haszonbérbe kiadom.

A vendéglő áll: 1 nagyterem, 1 kisterem, 1 söntés, üvegezett folyosó, fásított kerthelyiség, szaléti, fedett kuglizó, 2 tekeasztal (egyik új); továbbá 6 szoba, 1 téli és 1 nyári konyha, éléskamra, magtár, jégverem (jéggel), istálló, göré, 2 nagy pince, stb., stb.

Saját acetylén világítás! Vízvezeték a házban!

Komoly vevőknek, vagy bérbe venni szándékozókknak szívesen ad bővebb felvilágosítást a tulajdonos:

Zánthó Kálmán vendéglős, Mindszent.

Az újtelepen levő teljesen újonnan épült házamat is eladom, vagy haszonbérbe kiadom!

Egy jó családból való ügyes fiu **fodrász-tanulónak**

fizetéssel felvétetik

Töröcsik Ferenc fodrász-üzletében.

MODERN BÉLYEGZŐT

ruggyantából vagy rézből hivatali, kereskedelmi v. magánhasználatra, kiváló anyagból, legtartósabb és legszebb kivitelben olcsó áron és bérmentve szállít

HORVÁTH A.

gummbélyegzőgyára Mindszent

Lucza József vegyiruhatisztító és kelmefestőgyára, Szeged

Alapított: 1902-ben. Főüzlet: **Laudon-utca 9.** Telefonszám: 994. Fiókküzetek: **Gizella-tér 3.** (Telefon 1055.) és **Szent-György-utca 10.** (Telefon 1281.) Vidéki fiókok: **Zenta, Fő-tér; Hódmezővásárhely, Szegedi-u. 8. szám.**

Vegyirtisztító- és kelmefestő-gyáram a mai kor igényeinek teljesen megfelelően an berendezve és miután a modern technika legújabb gépei rendelkezésemre állanak, azon helyzetben vagyok, hogy a **legkényesebb izlést igénylő és szakmámba vágó munkát** mindenkinek teljes megelégedésére módomban áll azonnal teljesíteni, illetőleg szállítani

M. kir. szabadalmazott tisztítószeremmel **felülmúlhatatlan kivitelben vegyileg tisztítok:** uri-, női- és gyermekruhákat, tisztí egyenruhákat, himzést, butorszövetet, szőnyeget, csipke- és szövetséggyöngyöket stb., stb. **Külön kalaptisztító-osztály,** hol kizárólag férfi- és női-kalapok tisztításával és festésével foglalkoznak. — **Minta-festészet és plisszírozás** varrodáknak és kereskedőknek. A tisztításra átadott férfiruhák gondosan kijavíttatnak szabó-osztályomban. — **Gyászeseiben** szövet- és selyemruhákat, valamint férfi-öltönyöket **szíven kívül** festetnek egész feketé-re. — **Különlegesség:** struccollak vegyileg tisztítása, festése és gondóritése.

Vidéki rendelések főüzletemben a legnagyobb figyelemmel intéztemek el. Részletes felvilágosítással készséggel szolgálók.

Szíves megrendeléseket kér

Lucza József, vegyirtisztító és kelmefestő.

Jó munkáért elismerőlevelek az ország minden részéből!

Milliók használják

Köhöges

rekedtség, hurut, elnyálkásodás, görcs és számarköhögés ellen a

Kaiser-féle

mellkaramellákat a három fenyővel.

6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól kezességet nyújtanak a biztos hatásról.

Kiváló jó hatású és kellemes ízű bonbon.

Csomagja 20 és 40 fillér. Doboza 60 fillér.

Mindszenten kapható: Katona István gyógyszerárában és Korom Lajos kereskedésében.

Ha már mindent megpróbált, ha már mindenben csalódtott, úgy vegyen egy üveg egyedül valódi

Hungária Sósorszeszt,

mert ez az egyedüli sósorszesz, mely a párisi kiállításon is a legmagasabb díjat Grand Prix Páris nyerte.

Főelárúsító Mindszent: **Katona István gyógyszerár.**

MŰVESZIES NYOMTATVÁNYOK GYÁRTÁSA

HORVÁTH ANTAL MINDSZENT
KÖNYV- ES MŰNYOMDA
INTERURBAN- TELEFON: 9

Egy jó, ügyes fiu

tanulónak heti fizetéssel felvétetik Horváth Antal papírkereskedőnél.

Készpénzért, esetleg 10-15 éves törlesztésre eladom:

Csongrád-Mindszent Piac-terén levő bérházam, melyben virágzó divatárú-üzlet (hosszabb bérleti szerződéssel) és kényelmes lakások vannak. — Évi bérjövödelem 1640 korona.

Mindenkori tőke tartozás után törlesztéses eladásnál 5 százalék fizetendő!

Bővebbet komoly vevők **FARKAS LAJOS** tulajdonosnál **RIMASZOMBAT** megtudhatják.